

вестна произволност, дори стихийност в начина ѝ на проявление, функция, която не би могла да бъде оптимално описана, подчинена, овладяна. Това обяснява защо, когато прави свой паралел между Яворовата и Пенчо-Славейковата поетика, Б. Ангелов³⁴ нарича поетичните визии на Яворов „конвулсии“, а стила му определя като „апокалиптически маниеризъм“. Неспособна да дефинира спецификата на една авторова функция, парадигмата лесно обяснява тази неспособност с неовладяността на самия поет – с неговата непрецизирана поетика. Още когато конституира безсилието на парадигмата в една обзорна статия, Б. Ангелов³⁵ също изрича категорични оценки, но в съвсем различен аспект. Двата несъвпадащи погледа на критика към едно и също явление, каквото е Яворовата поезия в „Безсъници“, произтичат от различния контекст и задачи на изследване: през 1907 г. поезията на Яворов функционира на фона на необуздаемото декадентство (за което Пенчо Славейков вече е произнесъл безапелационното „войнство рощави дечурлига“). Поради това поетиката на Яворов е извисена тук чрез метафората „смел символизъм“, оценка от огромно значение за провеждания от нас анализ на гъвкавата парадигма. За Б. Ангелов в 1907 г. символистичният изказ на Яворов не е самоцел, а по-скоро средство, чрез което поетът „иска да разшири малко кръгозора на общата чувствителност“. Едно признание, отвеждащо към А.-Страшимировата антитеза от началото на века: *модерно съзнание – патриархално стеснена чувствителност*. Само че сега е умалена и диференцирана: *нов хоризонт – кръгозор на общата чувствителност*. Тук парадигмата привидно изпада в нов парадокс – Б. Ангелов е склонен да допусне логика в нелогичното развитие на поета, да види яснота в неясния вървеж: „стъпя сигурно, постепенно и бавно по тази колеблива, стръмна и хлъзгава пътечка, та не изгубя равновесие...“ Ето го отново образът на смелия, на умелия въжеиграч, образ, на който парадигмата прекалено много залага, тъй като едновременно сублимира